

FI

FI

FI

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 10.11.2010
KOM(2010) 640 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**LIITTYMISTÄ VALMISTELEVA TUKIVÄLINE (IPA)
TARKISTETTU MONIVUOTINEN OHJEELLINEN RAHOITUSKEHYS VUOSIKSI
2011–2013**

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

LIITTYMISTÄ VALMISTELEVA TUKIVÄLINE (IPA) TARKISTETTU MONIVUOTINEN OHJEELLINEN RAHOITUSKEHYS VUOSIKSI 2011–2013

Johdanto

Liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA) monivuotinen ohjeellinen rahoituskehys antaa tiedot IPAn kokonaismäärärahojen ohjeellisesta jakautumisesta, josta komissio tekee ehdotuksen IPasta annetun asetuksen (EY) N:o 1085/2006 5 artiklan mukaisesti. Monivuotinen ohjeellinen rahoituskehys toimii linkkinä laajentumisen poliittisten puitteiden ja budjettimenettelyn välillä. Sen mukainen määrärahojen alustava jakautuminen otetaan huomioon kutakin edunsaajamaata ja kutakin useita edunsaajia kattavaa ohjelmaa varten laadituissa monivuotisissa suuntava antavissa suunnitteluasiakirjoissa, joiden perusteella liittymistä valmistelevaa tukea annetaan. Vuosina 2011–2013 on nyt ensimmäistä kertaa käytössä erillinen monivuotinen suuntava antava suunnitteluasiakirja myös rajat ylittävää yhteistyötä varten.

Monivuotinen ohjeellinen rahoituskehys laaditaan aina kolme vuotta kattavaksi ohjelmakaudeksi. Tavallisesti vuosien n , $n+1$ ja $n+2$ monivuotinen ohjeellinen rahoituskehys esitetään vuoden $n-2$ viimeisen neljänneksen aikana osana laajentumispakettia. Kehys sisältää ehdotuksen pakettin poliittisten painopisteiden mukaisten toimien rahoittamiseksi, ja siinä otetaan huomioon koko EU:n rahoituskehys. Koska vuosi 2013 on IPA-välineen rahoituskauden päättämivuosi, tämä monivuotinen rahoituskehys kattaa samat vuodet (2011–2013) kuin edellinen monivuotinen rahoituskehys. Tässä rahoituskehyksessä esitetään liittymistä valmistelevaa tukea varten varattujen määrärahojen jakautuminen maittain ja osa-alueittain. Se sisältää myös useita edunsaajia kattavien ohjelmien määrärahat sekä tukimenot.

Edellisvuosien tapaan tämä monivuotinen ohjeellinen rahoituskehys perustuu asianomaisten maiden nykyiseen tilanteeseen, eikä se näin ollen tässä vaiheessa rajoita päätöksiä, joita neuvosto mahdollisesti tekee laajentumispaketin yhteydessä annettujen suositusten perusteella, eikä vaikuta ehdokasmaan todennäköiseen liittymispäivään. Edunsaajamaiden joukossa on nyt ensimmäistä kertaa Islanti¹. Jos tähän rahoituskehukseen tarvitaan merkittäviä muutoksia ennen seuraavan kehyksen julkaisemista syksyllä 2011, komissio julkaisee siitä muutetun toisinnon asian tullessa ajankohtaiseksi. Kun ehdokasmaa liittyy EU:hun, se ei enää voi käyttää sille alustavasti liittymisvuodesta eteenpäin varattua liittymistä valmistelevaa tukea.

Liittymistä valmistelevan tuen yleiset poliittiset painopisteet on vahvistettu liittymiskumppanuuksissa ja Eurooppa-kumppanuuksissa, määräaikauskertomuksissa sekä

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 540/2010, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2010, liittymistä valmistelevasta tukivälineestä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 muuttamisesta.

laajentumista koskevassa strategia-asiakirjassa, jotka kaikki sisältyvät Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain esitettävään laajentumispakettiin.

Strateginen rahoitussuunnitelma

1. Varojen jakautuminen maiden kesken

Vuoden 2007 määrärahoja jaettaessa lähtökohtana oli komission antama sitoumus siitä, että kaikki maat saisivat vuonna 2007 vähintään yhtä paljon tukea kuin vuonna 2006. Lisäksi varmistettiin, että Bosnia ja Hertsegovina sekä Albania saisivat tukea vähintään vuosien 2004–2006 vuosikeskiarvoaan vastaavan määrän. Tämä oli tarpeen, koska näiden maiden saama tuki keskitettiin etupainotteisesti vuoteen 2004.

Vuodesta 2008 lähtien laskelmat perustuvat asukasta kohti ilmaistuihin määriin, joita on aikaisemmin käytetty ilmaisemaan tuen tarvetta ja sen vaikutuksia. Tämän perusteella kunkin Länsi-Balkanin mahdollisen ehdokasmaan asukasta kohti laskettu tukimäärä kasvaa nykyisen rahoituskehityksen aikana niin, että se ylittää CARDS-ohjelmasta vuosina 2004–2006 maksetun tuen asukasta kohti lasketun keskiarvon, joka on 23 euroa (vuoden 2004 hintoina). Montenegro saa tukea asukasta kohti laskettuna enemmän kuin muut mahdolliset ehdokasmaat. Määrä vastaa vähimmäisrahoitusta, joka maan koosta riippumatta tarvitaan riittävän hallintokapasiteetin luomiseksi. Kokonaisuutena määrärahojen jakautumista maiden kesken on noudatettu, paitsi Kosovon² tapauksessa, jonka IPA-rahoitusta on lisätty. Vuonna 2008 budjettivallan käyttäjä myönsi 60 miljoonaa euroa osana laajempaa hanketta, jonka tarkoituksena oli osoittaa lisävaroja Kosovon vakauden ja kehityksen tukemista varten. Kosovolle osoitettiin lisäksi 60 miljoonaa euroa käyttämättömistä makrotaloudellisen avun määrärahoista. Vuonna 2009 sidottiin vielä 40 miljoonaa euroa heinäkuussa 2008 järjestetyn avunantajien konferenssin tuloksena.

Ehdokasmaan asemassa oleville Kroatialle ja entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle myönnetään tukea yli 30 euroa asukasta kohti (vuoden 2004 hintoina). Kroatian saama tuki säilyy tällä tasolla koko kauden ajan. Tuki entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle sen sijaan kasvaa asukasta kohti laskettuna myös jatkossa, jotta se vastaisi vähimmäisrahoitusta, joka maan koosta riippumatta tarvitaan riittävän hallintokapasiteetin luomiseksi.

Turkin saama tuki asukasta kohti laskettuna kasvaa asteittain vuosina 2007–2013. Lisäys on yhteydessä maan kokoon ja tuen hyödyntämiskykyyn.

2. Varojen jakautuminen osa-alueiden kesken

IPasta myönnettävä tuki jakautuu seuraaviin viiteen osa-alueeseen: I – siirtymävaiheen tuki ja instituutioiden kehittäminen, II – rajat ylittävä yhteistyö, III – aluekehitys, IV – henkilövoimavarojen kehittäminen, ja V – maaseudun kehittäminen.

Osa-alue I (siirtymävaiheen tuki ja instituutioiden kehittäminen) kattaa kaikki instituutioiden kehittämistoimet ja yhteisön säännöstöön liittyvät investoinnit. Varoilla autetaan edunsaajamaita kehittämään hallinnon ja oikeuslaitoksen valmiuksia sekä tuetaan painopisteiden mukaisesti sellaisia yhteistyötoimia, jotka eivät nimenomaisesti kuulu muihin osa-alueisiin.

² Turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244/99 määritelmän mukainen.

Osa-alueesta II (rajat ylittävä yhteistyö) tuetaan edunsaajamaiden keskinäistä sekä niiden ja jäsenvaltioiden välistä rajat ylittävää toimintaa. Osa-alue kattaa tarpeen mukaan myös IPAn edunsaajamaiden osallistumisen Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) kansainvälisiin ja alueiden välisiin yhteistyöohjelmiin sekä eurooppalaisen naapuruuden ja kumppanuuden välineeseen (ENPI) kuuluviin merialueita koskeviin ohjelmiin.

Osa-alueista III ja IV myönnetään tukea ehdokasmaille. Tarkoituksena on antaa näille maille rakennerahastojen ja koheesiorahaston alaan kuuluvassa ohjelmasuunnittelussa, täytäntöönpanossa ja hallinnoinnissa liittymisen jälkeen tarvittavat valmiudet siten, että tukeen sovelletaan näiden rahastojen täytäntöönpanomenetelmiä niin pitkälti kuin se on ulkomaanavun sääntöjen puitteissa mahdollista. Osa-alueessa III (aluekehitys) tuki perustuu mahdollisimman pitkälti EAKR:n ja koheesiorahaston sääntöihin. Osa-alue IV (henkilövoimavarojen kehittäminen) puolestaan valmistaa ehdokasmaita Euroopan sosiaalirahaston tukeen Euroopan työllisyysstrategian mukaisesti. Osa-alueen V (maaseudun kehittäminen) tarkoituksena on auttaa ehdokasmaita valmistautumaan liittymisen jälkeisten EU:n maaseudunkehittämisohjelmien toteuttamiseen. Tämä liittymistä valmisteleva tuki myönnetään sen vuoksi käyttämällä sellaisia järjestelmiä, jotka vastaavat mahdollisimman tarkkaan liittymisen jälkeen vaadittavia järjestelmiä.

Päätettäessä siitä, miten tuki jaetaan eri osa-alueiden kesken, on otettu huomioon osa-alueiden III, IV ja V täytäntöönpanoa varten tarvittavien hajautettujen hallintojärjestelmien toimintavalmius nykyisissä ehdokasmaissa sekä tarve osa-alueen II rahoitukseen, joka liittyy jäsenvaltioiden kanssa tehtävään rajat ylittävään yhteistyöhön ja jonka määrän on vastattava otsakkeesta 1 b myönnettävää vastaavaa EAKR:n rahoitusta.

3. Muut määrärahat

Tukimenot

Tukimenoihin varatuilla määrärahoilla katetaan hallintomenot, jotka liittyvät suoraan IPAn täytäntöönpanoon.

Useita edunsaajia kattavien ohjelmien määrärahat

Osa-alueeseen I kuuluvien useita edunsaajia kattavien ohjelmien tarkoituksena on täydentää kansallisia ohjelmia ja lujittaa monenvälisiä suhteita Länsi-Balkanilla ja Turkissa. Strategiassa keskitytään aloihin, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä Euroopan yhdentymiselle ja vakaudelle alueella, ja osa-alueisiin, joilla maiden on tarpeen tehdä yhteistyötä. Määrärahoista rahoitetaan ohjelmia, joilla on alueellista vaikutusta ja/tai joissa on mahdollista saavuttaa mittakaavaetuja, jos ne toteutetaan horisontaalisesti useammassa edunsaajamaassa.

Useita edunsaajia kattavista ohjelmista tuetaan muun muassa julkishallinnon alueellista koulua, Keski-Euroopan vapaakauppasopimusta (CEFTA), alueellista yhteistyöneuvostoa, järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa, Erasmus-apurahoja ja korkea-asteen koulutusta. Niistä tuetaan myös kansalaisyhteiskuntavälinettä, jossa yhdistetään kansallisten ohjelmien ja IPAn alaan kuuluvien useita edunsaajia kattavien ohjelmien tuki. Instituutioiden kehittämistä Länsi-Balkanilla, Turkissa ja Islannissa tuetaan teknisen avun ja tiedonvaihdon välineestä (TAIEX) ja määrärahoja osoitetaan alue- ja maaohjelmien tarkastuksiin ja arviointeihin sekä tiedotukseen ja viestintään. Pk-yritysten investointitarpeita, energiatehokkuutta ja infrastruktuurin kehittämistä tuetaan jatkossakin läheisessä yhteistyössä Euroopan investointipankin ja muiden kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa, ja näihin tarkoituksiin myönnettävien varojen osuus alueellisista ja horisontaalisista määrärahoista on myös

vastaisuudessa huomattava. Tuki koordinoidaan Länsi-Balkanin investointikehyksen avulla. Kehys perustettiin vuonna 2009, ja sen tarkoituksena on parantaa Länsi-Balkanilla aktiivisesti toimivien rahoittajien ja kansainvälisten rahoituslaitosten toiminnan koordinoitua ja niiden välistä yhteistyötä. Vuodesta 2010 alkaen myös Välimeren aluetta ja Kaakkois-Eurooppaa koskeviin valtioiden välisiin EAKR-ohjelmiin osallistuminen, joka kuuluu osa-alueeseen II, toteutetaan usean edunsaajan ohjelmina täytäntöönpanon helpottamiseksi.

Numerotiedot

Jäljempänä olevassa taulukossa on annettu tiedot tukimääristä euroina käyviin hintoihin. Taulukossa esitetään määrärahojen jakautuminen maittain ja osa-alueittain, ja se sisältää tiedot myös useita edunsaajia kattavia ohjelmia ja tukimenoja varten varatuista määrärahoista. Taulukkoon on otettu edellisvuosien lopulliset sidotut määrät sekä vuoden 2010 päivitetty määrät vertailun helpottamiseksi.

Tarkistettu monivuotinen ohjeellinen rahoituskehys: liittymistä valmistelevan tukiväliseen vuosien 2011–2013 kokonaismäärärahojen jakautuminen maittain ja osa-alueittain

<i>Osa-alue</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
<i>KROATIA</i>							
<i>Siirtymävaiheen tuki ja instituutioiden kehittäminen</i>	<i>49 611 775</i>	<i>45 374 274</i>	<i>45 601 430</i>	<i>39 483 458</i>	<i>39 959 128</i>	<i>40 872 310</i>	<i>38 513 885</i>
<i>Rajat ylittävä yhteistyö</i>	<i>9 688 225</i>	<i>14 725 726</i>	<i>15 898 570</i>	<i>15 601 136</i>	<i>15 869 158</i>	<i>16 142 542</i>	<i>16 698 384</i>
<i>Aluekehitys</i>	<i>45 050 000</i>	<i>47 600 000</i>	<i>49 700 000</i>	<i>56 800 000</i>	<i>58 200 000</i>	<i>59 348 000</i>	<i>62 000 000</i>
<i>Henkilövoimavarojen kehittäminen</i>	<i>11 377 000</i>	<i>12 700 000</i>	<i>14 200 000</i>	<i>15 700 000</i>	<i>16 000 000</i>	<i>16 040 000</i>	<i>18 000 000</i>
<i>Maaseudun kehittäminen</i>	<i>25 500 000</i>	<i>25 600 000</i>	<i>25 800 000</i>	<i>26 000 000</i>	<i>26 500 000</i>	<i>27 268 000</i>	<i>27 700 000</i>
<i>YHTEENSÄ</i>	<i>141 227 000</i>	<i>146 000 000</i>	<i>151 200 000</i>	<i>153 584 594</i>	<i>156 528 286</i>	<i>159 670 852</i>	<i>162 912 269</i>
<i>ENTINEN JUGOSLAVIAN TASAVALTA MAKEDONIA</i>							
<i>Siirtymävaiheen tuki ja instituutioiden kehittäminen</i>	<i>41 641 613</i>	<i>41 122 001</i>	<i>39 310 500</i>	<i>36 917 068</i>	<i>28 803 410</i>	<i>28 207 479</i>	<i>27 941 228</i>
<i>Rajat ylittävä yhteistyö</i>	<i>4 158 387</i>	<i>4 077 999</i>	<i>4 371 501</i>	<i>4 467 526</i>	<i>5 124 876</i>	<i>5 183 373</i>	<i>5 243 041</i>
<i>Aluekehitys</i>	<i>7 400 000</i>	<i>12 300 000</i>	<i>20 800 000</i>	<i>29 400 000</i>	<i>39 300 000</i>	<i>42 300 000</i>	<i>51 800 000</i>
<i>Henkilövoimavarojen kehittäminen</i>	<i>3 200 000</i>	<i>6 000 000</i>	<i>7 100 000</i>	<i>8 400 000</i>	<i>8 800 000</i>	<i>10 380 000</i>	<i>11 200 000</i>

<i>Maaseudun kehittäminen</i>	2 100 000	6 700 000	10 200 000	12 500 000	16 000 000	19 000 000	21 028 000
YHTEENSÄ	58 500 000	70 200 000	81 782 001	91 684 594	98 028 286	105 070 852	117 212 269
Osa-alue	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ISLANTI							
<i>Siirtymävaiheen tuki ja instituutioiden kehittäminen</i>					10 000 000	12 000 000	6 000 000
YHTEENSÄ					10 000 000	12 000 000	6 000 000
TURKKI							
<i>Siirtymävaiheen tuki ja instituutioiden kehittäminen</i>	256 702 720	256 125 297	239 550 810	217 809 826	228 620 919	233 900 336	238 325 843
<i>Rajat ylittävä yhteistyö</i>	2 097 280	2 874 709	3 049 190	3 090 174	9 779 081	9 974 664	10 174 157
<i>Aluekehitys</i>	167 500 000	173 800 000	182 700 000	238 100 000	293 400 000	367 805 000	378 000 000
<i>Henkilövoimavarojen kehittäminen</i>	50 200 000	52 900 000	55 600 000	63 400 000	77 600 000	89 930 000	96 000 000
<i>Maaseudun kehittäminen</i>	20 700 000	53 000 000	85 500 000	131 300 000	172 500 000	197 890 000	213 000 000
YHTEENSÄ	497 200 000	538 700 006	566 400 000	653 700 000	781 900 000	899 500 000	935 500 000

ALBANIA							
<i>Siirtymävaiheen tuki ja instituutioiden kehittäminen</i>	54 318 790	65 237 756³	71 360 000	84 200 000⁴	84 301 650	85 987 683	87 446 037
<i>Rajat ylittävä yhteistyö</i>	6 681 210	8 582 244	9 822 921	9 973 173	10 126 636	10 283 169	10 666 232
YHTEENSÄ	61 000 000	73 820 000	81 182 921	94 173 173	94 428 286	96 270 852	98 112 269
BOSNIA JA HERTSEGOVINA							
<i>Siirtymävaiheen tuki ja instituutioiden kehittäminen</i>	58 136 394	69 854 783	83 900 000	100 688 099	102 681 861	104 673 499	106 870 228
<i>Rajat ylittävä yhteistyö</i>	3 963 606	4 945 217	5 207 746	4 696 495	4 746 425	4 797 353	4 942 041
YHTEENSÄ	62 100 000	74 800 000	89 107 746	105 384 594	107 428 286	109 470 852	111 812 269

³ Sisältää 3,12 miljoonaa euroa aikaisemmista ohjelmista saatuja lisävaroja.

⁴ Sisältää 1,5 miljoonaa euroa aikaisemmista ohjelmista saatuja lisävaroja.

<i>Osa-alue</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
MONTENEGRO							
<i>Siirtymävaiheen tuki ja instituutioiden kehittäminen</i>	27 490 504	28 112 552	29 832 179⁵	29 838 823	29 843 599	30 446 471	30 996 035
<i>Rajat ylittävä yhteistyö</i>	3 909 496	4 487 448	4 667 821	3 682 690	4 310 344	4 338 551	4 418 687
YHTEENSÄ	31 400 000	32 600 000	34 500 000	33 521 513	34 153 943	34 785 022	35 414 722
SERBIA							
<i>Siirtymävaiheen tuki ja instituutioiden kehittäminen</i>	181 496 352	179 441 314	182 551 643	186 206 679	189 956 810	193 801 948	203 101 005
<i>Rajat ylittävä yhteistyö</i>	8 203 648	11 458 686	12 248 357	11 751 753	11 922 790	12 097 244	11 630 694
YHTEENSÄ	189 700 000	190 900 000	194 800 000	197 958 432	201 879 600	205 899 192	214 731 699
KOSOVO							

⁵ Sisältää 1,2 miljoonaa euroa aikaisemmista ohjelmista saatuja lisävaroja.

<i>Siirtymävaiheen tuki ja instituutioiden kehittäminen</i>	68 300 000	184 700 000	106 100 000		65 828 286	67 070 852	70 712 269
				66 100 000			
<i>Rajat ylittävä yhteistyö</i>	0	0	0		2 871 714	2 929 148	2 987 731
				1 200 000			
YHTEENSÄ	68 300 000	184 700 000	106 100 000	67 300 000	68 700 000	70 000 000	73 700 000
Osa-alue	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MAAOHJELMAT YHTEENSÄ							
	1 109 427 000						
		1 311 720 006	1 305 072 668	1 397 306 900			
					1 553 046 687	1 692 667 622	1 755 395 497

USEITA EDUNSAAJIA KATTAVAT OHJELMAT							
<i>Siirtymävaiheen tuki ja instituutioiden kehittäminen</i>	129 571 000⁶	137 736 644⁷	188 867 536⁸	141 706 551⁹			
					<i>186 269 100</i>	<i>156 860 000</i>	<i>177 845 477</i>
<i>Rajat ylittävä yhteistyö</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 921 679</i>	<i>5 293 313</i>	<i>5 672 378</i>	<i>6 059 026</i>
TUKIMENOT							
	<i>44 793 000</i>	<i>51 950 000</i>	<i>47 648 000</i>			<i>80 500 000</i>	<i>84 500 000</i>
				<i>47 393 000</i>	<i>52 183 900</i>		
KAIKKI YHTEENSÄ							
	1 263 200 000					<i>1 935 700 000</i>	<i>2 023 800 000</i>
		<i>1 501 406 650</i>	<i>1 541 588 204</i>	<i>1 591 328 130</i>	<i>1 796 793 000</i>		

⁶ Sisältää 20,6 miljoonaa euroa aikaisemmista ohjelmista saatuja lisävaroja.

⁷ Sisältää 2,0 miljoonaa euroa aikaisemmista ohjelmista saatuja lisävaroja.

⁸ Sisältää 22,8 miljoonaa euroa aikaisemmista ohjelmista saatuja lisävaroja.

⁹ Tähän sisältyy 29 miljoonan euron suuruinen vähennys elintarviketurvaa koskevaa rahoitusvälinettä varten. Se maksetaan takaisin vuosina 2011 (14 miljoonaa euroa), 2012 (6 miljoonaa euroa) ja 2013 (9 miljoonaa euroa). Näinä vuosina takaisin maksetut varat osoitetaan Islannille. Summa sisältää lisäksi 2,7 miljoonaa euroa aikaisemmista ohjelmista saatuja lisävaroja.

Määrät on ilmoitettu euroina käypiin hintoihin.